

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/1090/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714212103
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714212103.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členov JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa P. X. Y., s. r. o. so sídlom v U., R. č. 5, IČO XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou W. X., s.r.o. so sídlom R. 5, U. proti odporkyni Z. F. (X.), t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom G. A., tajomníčkou K. súdu W., o zaplatenie 3.331,94 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 3. septembra 2015 č. k. 7C/9/2015- 72 jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd rozsudkom zo dňa 3. septembra 2015 č. k. 7C/9/2015- 72 uložil odporkyni zaplatiť navrhovateľovi sumu 2597,24 eur, úrok z omeškania vo výške 10,50 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2597,24 eur od 07.08.2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť navrhovateľovi trovy konania 327,35 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu navrhovateľa W.. Vo zvyšku súd návrh zamietol. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa domáhal, aby súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť mu sumu 3.134,60 eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3134,60 eur od 07.08.2012 do zaplatenia a úrokom z omeškania vyčísleným na sumu 65,50 eur na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.09.2006. Závazkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom ako dlžníkom v súvislosti s čerpaním a splácaním úveru na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 26.09.2006 predstavuje zmluvu o úvere, uzavretú účastníkmi v zmysle § 497 a nasl. Obch. zák. Po právnej stránke obsahuje všetky znaky a podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obch. zák. Predmetnou zmluvou vznikol medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, nakoľko podľa § 52 a nasl. Obč. zák. je táto zmluva spotrebiteľskou zmluvou. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky náležitosti v zmysle § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na skutočnosť, že súd podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku vo vzťahu špeciality, prihliada na premlčanie z úradnej povinnosti, zaoberal sa otázkou vymáhateľnosti uplatneného nároku. Vyššie citované ustanovenie § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 OZ, a je potrebné ho aplikovať prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offo, teda aj bez toho, aby sa odporcovia

premlčania dovoľávali v zmysle Občianskeho zákonníka. Právna úprava v ustanovení § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia, čo v spojení so skutočnosťou, že ide o procesné ustanovenie, znamená, že orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súd) postupuje podľa právneho stavu účinného v čase rozhodovania. Uvedené ustanovenie súdu ukladá povinnosť prihlásiť na premlčanie aj bez vznesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva navrhovateľa.

V danom prípade, keď súd uzavrel, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou a právny vzťah medzi účastníkmi je vzťahom občiansko-právnym, pristúpil k skúmaniu plynutia premlčacej doby v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. je stanovená trojročná premlčacia lehota, ktorá plynie odo dňa, keď sa mohlo právo uplatniť na súde. Navrhovateľ si v konaní uplatňuje splátky splatné od 20.12.2010 do 20.09.2016 v počte 70 a v celkovej výške 3134,60 eur, pričom splátky splatné od 20.08.2012 do 20.09.2016 sa stali splatnými dňa 06.08.2012, kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ mohol svoje právo na zaplatenie splatných splátok uplatniť dňa nasledujúceho po ich splatnosti, od ktorého dátumu začala plynúť premlčacia lehota. Vzhľadom na skutočnosť, že právo na zaplatenie pohľadávky voči odporkyňi bolo navrhovateľom uplatnené až dňa 27.11.2014 v prípade splátok splatných od 20.12.2010 do 20.11.2011 podaním návrhu na začatie konania na tunajšom súde, nedošlo v čase jej plynutia k spočívaniu a ich premlčacia lehota s poukazom na § 101 ods. 1 Obč. zák. premlčacia lehota uplynula (obdobie od 20.12.2013 do 20.11.2014). Súd z dôvodu premlčania práva navrhovateľa na zaplatenie pohľadávky voči odporcovi podaný návrh v časti uplatnených splátok splatných od 20.12.2010 do 20.11.2011 po 44,78 eur, t.j. v sume 537,36 eur zamietol. V ostatnej časti uplatneného nároku mal súd preukázané, že tieto splátky splatné od 20.12.2011 do 20.09.2016 v celkovej sume 2597,24 eur odporkyňa neuhradila, odporkyňa svoje zmluvné povinnosti neplnila a navrhovateľovi tak vznikol nárok na zaplatenie tejto dlžnej sumy. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že pohľadávka uplatnená navrhovateľom v sume istiny 2597,24 eur je čo do základu i čo do výšky dôvodná a návrhu navrhovateľa v tejto časti vyhovel. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a jeho návrhu vyhovieť resp. rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že zmluva bola uzavretá dňa 28.07.2006, pričom v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu u dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka, zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku. V dôsledku toho sa podľa názoru odvolateľa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods.3 Občianskeho zákonníka. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008. Zmluvu o úvere uzavretú pred 1.1.2008, kde bol dlžník spotrebiteľom tak, ako v danom prípade, nie je možné posudzovať podľa ustanovení § 52 až 54 Občianskeho zákonníka. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 01.01.2008 sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov. Okresný súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby. Poukazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7MCdo 9/2014, 2 M Cdo 3/2011 a 6 M Cdo/4/2012, rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici (sp.zn. 15Co/132/2013, 15Co/28/2013), v Trnave (sp.zn 9Co/138/2013, 25Co/34/2015), v Prešove (sp.zn. 9Co/64/2013), v Žiline, v Prešove a v Košiciach. Zastáva preto názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporkyňa nevyjadřila.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní navrhovateľa rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože pojednávanie nebolo potrebné nariadovať.

Predmetom posudzovania odvolacieho súdu v prejednávanej veci vzhľadom na obsah odvolania navrhovateľa bolo, či je správne na námietku premlčania aplikovať ustanovenia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka vzhľadom na rôzne upravenú dĺžku premlčania.

Odvolací súd považuje na tomto mieste za potrebné uviesť, že súd prvého stupňa sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ prezentoval už počas konania pred okresným súdom.

Okresný súd postupoval správne, keď na danú vec aplikoval ust. § 101 a 103 Občianskeho zákonníka o premlčaní. Aj keď má úverová zmluva charakter absolútneho obchodu, na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 19. júna 2013 č.k. I. ÚS 402/2013-10, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa. S Obchodným zákonníkom je totiž spojená dlhšia premlčacia doba štvorročná (ktorá má práve pre stranu v postavení dlžníka aj spotrebiteľa rozhodujúci význam, keďže jemu vzniká dlh -povinnosť na majetkové plnenie, ktoré je predmetom premlčania), v porovnaní s kratšou trojročnou premlčacou dobou v Občianskom zákonníku (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2011 sp.zn. 5M Cdo 20/2009.).

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne expressis verbis vyriešila výkladové rozdiely, na ktoré sa odvoláva navrhovateľ (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka) tak, že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z dôvodovej správy k zákonu vyplýva, že cieľom jej prijatia je odstrániť výkladové problémy v otázke použitia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka na spotrebiteľské vzťahy, s nimi súvisiace vzťahy a osobitne vzťahy tzv. akcesorického charakteru. Výslovne sa ustanovuje, že na všetky právne vzťahy vzniknuté na základe spotrebiteľskej zmluvy sa vždy použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z tohto dôvodu sa bude vždy preferovať priorita Občianskeho zákonníka, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a to na celý režim právneho vzťahu, aj keby sa na právny režim mohla použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie zachytáva prevažujúcu výkladovú prax a jeho cieľom je iba výslovne stanoviť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky. Preto okresný súd správne aplikoval ustanovenie § 101 a 103 Občianskeho zákonníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3MCdo/12/2014 zo dňa 21.04.2015 rozhodol, že „V preskúmanom prípade je aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčacie právo malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného, a nie Občianskeho zákonníka - zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd zviať na zreteľ §5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 tretiu vetu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014 a ust. § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka dňa 01.04.2015 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.“ Totožný právny názor bol prezentovaný v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.04.2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014.

K tvrdeniu odvolateľa, že v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu u dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, nie na úverovú zmluvu podľa Obchodného zákonníka, odvolací súd uvádza, že uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného od 01.04.2004

vychádzajúc z európskej legislatívy (Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Splňa totiž náležitosti spotrebiteľskej zmluvy pozitívne vymedzené v citovanom ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktoré treba vykladať v spojení s európskou legislatívou vtedy platnou a účinnou a s dôvodovou správou k následnej novelizácii zákonom č. 568/2007 Z. z., v zmysle ktorej tam uvedený výpočet právnych foriem spotrebiteľských zmlúv bol len demonštratívny a teda spotrebiteľskou zmluvou môžu (mohli) byť aj iné zmluvy. Zmluva uzatvorená účastníkmi splňa súčasne náležitosti typovej zmluvy podľa zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom a platnom ku dňu uzavretia zmluvy, a to § 23a ods. 2, podľa ktorého na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, použijú sa primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako správne aplikoval súd prvého stupňa.

Navrhovateľom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Súd prvého stupňa rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si nárok na náhradu trov odvolacieho konania návrhom neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a zo spisu mu ani žiadne trovy nevyplynuli.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .